

pretexths — hagiography, autobiographical and diary's literature of Baroque. The examples discussed testify to the depth and ramifications of the intertextual dialogue in the writer's prose, reveal the intellectual, philosophical, and elitist nature of his texts. A dialogue with the Bible, mythology, world and Ukrainian literature in the works by V. Shevchuk unfolds in the form of open and hidden quotations, allusions, reminiscences. These details aim at deepening the representation of ideas and themes, forming the subtexts, interpreting images. The writer creates a new artistic form — metatext — mainly through the reinterpretation of the pretexths, among which the works of the Baroque period (poetic, autobiographical, diary genres) and hagiography dominate. Transforming the pretexths at the level of contents, plot, genre, time and space, narrative, V. Shevchuk expands them with monologues, dialogues, descriptions, and details. In the process of interpreting prototexts, the writer resorts to modeling original images, in the context of which he actualizes some worldview points, reveals important moral, ethical, and philosophical problems. Allowing the perception of his work as a 'textual game', the writer, at the same time, does not reduce the role of intertext to the level of intellectual play. Intertext becomes a peculiar way of continuing the literary discourses of the past in a dialogue with them. They become re-read, 'supplemented' and thus brought once again into the continuous process of forming culture.

Keywords: *intertext, pretext, quotation, reminiscence, dialogue, image, idea, plot.*

Черкас О. Маскулінне в поезії Тараса Шевченка: монографія.
Київ: ВЦ «Академія», 2020. 128 с. (Серія «Монограф»).

Автор звертається до методу гендерного аналізу тексту. Він розглядає історію появи гендерного літературознавства, зокрема й у шевченкознавстві, на підставі психоаналізу й гендерної критики окреслює тріадну типологію чоловічих архетипів у поезії Тараса Шевченка, виявляє змістово-функційну специфіку маскулінного начала та його художню репрезентацію у творчості поета, заторкує проблему психологічних та біографічних чинників, що вплинули на формування чоловічих образів митця. У праці подано авторське визначення маскулінності як літературознавчої категорії. Монографія накреслює перспективи для подальшого теоретичного осмислення творчої спадщини Тараса Шевченка у вимірах гендерної проблематики.

Наші
презентації

919—952) із правками перекладача (ІЛ. Ф. 137 (Рильський М. Т.). Од. зб. 3098. Арк. 4—41).

² Перші уривки перекладу М. Зеровим «Енеїди» Вергілія (книга V, вірші 835—871) з'явилися в «Антології римської поезії» (Київ, 1920). У 1931 р. Зеров почав працювати над новим перекладом поеми, який завершив уже після арешту 1935 р., відбуваючи термін ув'язнення в Соловечькому таборі спеціального призначення. Повний текст перекладу не розшуканий і вважається втраченим. На сьогодні відомі переклади книги першої, шостої, сьомої, восьмої та фрагменти книги другої (вірші 199—227) і п'ятої (вірші 835—871).

Переднє слово,
підготовка текстів та коментарі
Богдана Цимбала

Отримано 6 лютого 2020 р.

м. Київ

**Щербак Ю. Україна в епоху війномиру.
Книга підсумків і пророцтв.**
Київ: Ярославів Вал, 2020. 353 с.

Нову книжку політичної публіцистики «Україна в епоху війномиру» Юрія Щербака — лікаря за першою з багатьох його професій — можна було б назвати книжкою діагнозів і рецептів. Адже тут і йдеться про найтяжчі наші суспільні хвороби, і водночас автор обмірковує можливі засоби лікування. Усе це підсилено гострою, болісною, але щирою й чесною національною самокритикою. Щербакова художня (він усе ж передусім письменник) публіцистика забарвлена яскравими художніми прийомами — численними метафорами, символами, паралелями тощо. Мав усі підстави В. Скуратівський у стислій передмові написати: «Тут є “все”: і темпераментна публіцистика, і суворя, аж крижана аналітика, і до краю інтимна лірика, і сміховинне, і страшне...» (с. 7).

Авторська ідея, яка пронизує всю цю (серцем написану) книжку, усі протилежні за суттю й настроєм її сюжети та об'єднує багатющі змісти авторських публіцистично-філософських роздумів та гостросюжетних притч-повчань, така: «Час спливає, Україна в смертельній небезпеці, рятуймо націю і державу!» (с. 41). Ще одне (із багатьох) зізнань письменника — про «слова, за якими стоїть мій життєвий досвід, мій біль і сором за Україну <...>, мої ілюзії й розчарування, моя пам'ять минулого з його трагічними сюжетами, і — попри все — моя гордість за свою землю та її героїв. Моя віра в одужання України, в її майбутнє» (с. 45).

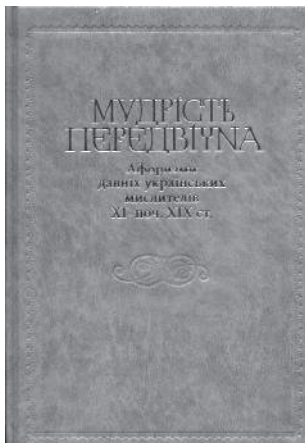
Лариса МОРОЗ

Наші
презентації

13. Мегела І. Література європейського Середньовіччя. Київ: Видавничий дім Дмитра Бураго, 2016. 409 с.
14. Мейзерська Т. Re-presence. Відлуння Сходу в українській літературі ХІХ ст. Одеса: Астропринт, 2009. 156 с.
15. Полотнюк Я. Сходознавство у Львівському університеті // Мовні та літературні зв'язки України з країнами Сходу. Київ, Видавничий дім Дмитра Бураго, 2010. 472 с.
16. Сиваченко Г. Культурний трансфер — нова компаративістична методологія вивчення взаємодії культур // Слово і Час. 2019, № 3.
17. Фірдоусі. Шах-наме: У 3 кн. Кн. 2. Тернопіль: Навчальна книга — Богдан. 2018. 224 с.
18. Франко І. Зібрання творів: У 50 т. Т. 50. Листи. Київ: Наукова думка, 1986. 703 с.
19. Хижняк М. Планета, равная солнцу // Литературная учеба. 1990. № 6.
20. Шанковський І. Сто поетів — сто пісень — сто пісень // Зарубіжна література Матеріали до вивчення літератур Сходу / Упоряд. Л. Грицик. Київ, ВПЦ «Київський університет», 2006. 689 с.

Людмила ГРИЦИК
м. Київ

Отримано 4 лютого 2020 р.

Мудрість передвічна. Афоризми давніх українських мислителів ХІ — поч. ХІХ ст. / Вибрав і впорядкував, написав вступну статтю та примітки В.Шевчук.

Київ: ТОВ «Видавництво «Кліо», 2019. 440 с.

Унікальне найповніше зібрання авторських афоризмів, що творились українськими мислителями впродовж ХІ — поч. ХІХ ст., по суті, книга духовно-інтелектуального буття українського народу за вісім століть. Зібрані під однією обкладинкою концентровані думки давніх українських любомудрів виразно свідчать про багатство та розмаїття культурної спадщини українського народу, глибокі джерела українського інтелектуалізму та його багатовікову залученість у загальноєвропейський контекст. Ці роздуми про світ і людину — її свободу, віру, ідентичність — відіграють важливу роль в усвідомленні українцями своїх духовних вартостей, історичної пам'яті та формуванні модерного співжиття зі світом. Видання відкривається солідною вступною статтю Валерія Шевчука під назвою «Світ, розглянений по частинах. Про жанр афоризму в давній українській літературі».

Наші
презентації